

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 2.2.2010
SEC(2010) 116 definitief

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

**Europa 2020 – openbare raadpleging
Eerste overzicht van antwoorden**

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

Europa 2020 – openbare raadpleging Eerste overzicht van antwoorden

De openbare raadpleging over Europa 2020, waarvoor de Commissie op 24 november 2009 het startsein heeft gegeven, is op 15 januari 2010 officieel afgesloten. Ook na die datum zijn nog heel wat bijdragen ingezonden. Tot nog toe heeft de Commissie ruim **1500 bijdragen ontvangen van een groot aantal uiteenlopende actoren**: lidstaten, organisaties op nationaal en EU-niveau, sociale partners op nationaal en EU-niveau, regionale en plaatselijke overheden, bedrijfs- en beroepsfederaties, individuele bedrijven, NGO's, denktanks, vertegenwoordigers van universiteiten en talrijke Europese burgers. Ook een aantal landen en belanghebbenden van buiten de EU hebben gereageerd.

Vele bijdragen zijn degelijk van inhoud en bevatten interessante standpunten en suggesties voor de toekomst. De Commissie heeft heel wat werk aan de analyse van deze antwoorden besteed, zodat zij er bij de voorbereiding van haar voorstellen voor bespreking op de Europese Raad rekening mee kan houden. De analyse is nog niet volledig afgerond, maar **de Commissie acht het belangrijk nog vóór de bijeenkomst van de informele Europese Raad op 11 februari al een indicatie te geven van de belangrijkste tendensen die zich bij de raadpleging aftekenen**. In de komende weken zal een gedetailleerder overzicht van de resultaten van de openbare raadpleging worden uitgebracht.

1. Lidstaten:

Alle lidstaten hebben op de raadpleging geantwoord.

In het algemeen scharen de lidstaten zich uitdrukkelijk achter de thematische prioriteiten die in het raadplegingsdocument zijn voorgesteld (groei door kennis, inclusieve samenlevingen en een groenere, meer competitieve economie). In de huidige context van economische crisis en groeiende werkloosheid benadrukken vele lidstaten hoe belangrijk het is de focus van Europa 2020 op (slimme) groei en banen te handhaven. Ongeveer de helft van de lidstaten is het er expliciet mee eens dat er een nauwe band bestaat tussen de economische, de ecologische en de sociale dimensie. Verschillende landen doen een oproep om de sociale dimensie te versterken. Er gaan stemmen op om Europa 2020 nauwer te doen aansluiten bij andere strategieën, zoals de strategie voor duurzame ontwikkeling, de sociale agenda, het cohesiebeleid, energie en klimaatverandering.

Vele lidstaten wijzen erop dat de verslechtering van de overheidsfinanciën als gevolg van de financiële en economische crisis een cruciale rol speelt. In de komende jaren zal dus tegen een achtergrond van begrotingsconsolidatie moeten worden nagedacht over de noodzaak van investeringen in (nieuwe) bronnen van groei.

Vele lidstaten zijn van oordeel dat binnen de nieuwe strategie meer aandacht moet worden besteed aan de belangrijke rol van de productiesector, de bijdrage van het midden- en kleinbedrijf tot de groei en het scheppen van banen, de versterking van de interne markt en het creëren van financiële en macro-economische stabiliteit. Vele landen willen ook dat de externe dimensie van de strategie wordt versterkt.

In verband met de lessen die uit de crisis kunnen worden getrokken, zijn de meeste lidstaten van oordeel dat het bestuur moet worden verbeterd om de kloof bij de uitvoering van de Lissabonstrategie te dichten. Verschillende lidstaten dringen aan op een sterkere coördinatie

van het economisch beleid en meer bindende bestuursmechanismen. De meeste lidstaten zijn het eens met het concept dat slechts een beperkt aantal EU-doelstellingen in nationale doelstellingen moet worden omgezet. Doeltreffende controles, benchmarking, bevordering van partnerschap (nauwere medewerking van de regio's), versterkte betrokkenheid van belanghebbenden en verbetering van de communicatie worden genoemd als cruciale factoren bij de tenuitvoerlegging van de nieuwe strategie.

In het algemeen wensen de lidstaten dat de Europese Raad het voortouw neemt bij het sturen van de nieuwe strategie en het leiden van de werkzaamheden van andere Raadsformaties. Enkele lidstaten wensen de Commissie een belangrijkere rol bij de controle van de uitvoering van de strategie toe te kennen.

Alle lidstaten erkennen dat er een nauw verband bestaat tussen het begrotingsbeleid en de structurele hervormingen in de nasleep van de crisis en dat er dus behoefte aan coherente beleidsadviezen bestaat, maar sommige landen willen **de rol van diverse Verdragsinstrumenten voor coördinatie van het economisch beleid handhaven**, teneinde iedere perceptie te voorkomen dat het stabiliteits- en groeipact wordt verzwakt. Ten slotte pleiten verschillende lidstaten voor een nauwere band tussen de EU-begroting en de prioriteiten van de nieuwe strategie.

2. Regionale en plaatselijke overheden:

Circa 120 regionale en plaatselijke overheden van ongeveer tweederde van de lidstaten hebben geantwoord.

Er bestaat een ruime consensus over de voorgestelde doelstellingen en bestuursmechanismen. Een standpunt dat in een groot aantal bijdragen voorkomt, is dat het aandeel van de regionale en lokale overheden in de strategie moet worden versterkt teneinde te komen tot een volledig en gelijkwaardig partnerschap tussen de verschillende overheidsniveaus (bestuur op verschillende niveaus). Dit moet volgens de overheden gepaard gaan met een nauwere afstemming van de strategie op het cohesiebeleid en de instrumenten daarvan. Bovendien voeren vele regionale en plaatselijke overheden aan dat zij op essentiële terreinen van de strategie beschikken over brede vaardigheden en de nodige middelen, zodat zij een belangrijke bijdrage tot het uitvoeren van hervormingen op het terrein kunnen leveren. Er worden talrijke voorbeelden van hun mogelijke rol gegeven, zoals onderwijs- en innovatiebeleid, infrastructuur, arbeidsmarkt en sociale integratie, ondernemingsklimaat, kwaliteitsvolle overheidsdiensten en ICT-beleid.

3. Europese instellingen, organen en andere instanties:

Het **Comité van de Regio's** en het **Economisch en Sociaal Comité** hebben adviezen over de strategie EU 2020 aangenomen.

Het **Eurosysteem** heeft een bijdrage ingezonden die de integratie van sociale en milieudoelstellingen in de strategie EU 2020 krachtig ondersteunt en daarbij de algemene focus op groei en banen in stand houdt. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan een goed functionerende arbeidsmarkt, een beleid inzake de interne markt, mededinging en innovatie, gezonde financiële systemen en de strikte toepassing van het stabiliteits- en groeipact. Sociale en milieudoelstellingen moeten zoveel mogelijk op marktinstrumenten worden gebaseerd. Het Eurosysteem is het in grote trekken eens met de bestuursstructuren die de Commissie voorstelt.

Het **Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (CEDEFOP)** is van oordeel dat de strategie EU 2020 een gedetailleerd beleid moet omvatten betreffende innovatie en creativiteit, met name inzake onderwijs en opleiding, met inbegrip van

beroepsonderwijs en –opleiding. Partnerschappen tussen bedrijven en onderzoeksinstituten moeten ook onderwijs- en opleidingsautoriteiten omvatten teneinde kennis en arbeidsmarkt op elkaar af te stemmen.

De **Europese Onderzoeksraad (ERC)** onderstreept het belang van kennisvergaring en wetenschappelijk leiderschap als basis voor innovatie, vergroening van de economie, concurrentievermogen en welvaart. De Raad pleit voor kennisinfrastructuur op wereldniveau en tegen de braindrain van toponderzoekers uit de EU en daarbuiten.

De **Europese normalisatie-instellingen (CEN, CENELEC en ETSI)** wijzen op de rol die normalisatie kan spelen bij de ondersteuning van de doelstellingen van de EU 2020-strategie en in het bijzonder bij de verdere ontwikkeling van de interne markt.

4. Europese politieke partijen:

De Commissie heeft tot nog toe bijdragen ontvangen van **S&D, ALDE en ECR**.

S&D is van oordeel dat lessen uit de crisis moeten worden getrokken en dat de klemtoon in de toekomst op eerlijke groei en een duurzamere economie moet liggen. De partij stelt vijf prioriteiten voor: een nieuw akkoord over duurzaamheid; kwaliteitsvolle volledige werkgelegenheid met fatsoenlijk werk en sociale integratie; bestrijding van armoede, ongelijkheid en onveiligheid; een hoogproductieve kenniseconomie en sociale en territoriale cohesie. Op ieder gebied wordt een reeks beleidsvoorstellen geformuleerd. Een van de voorstellen is het samenvoegen van de Lissabonstrategie, de strategie voor duurzame ontwikkeling en het stabiliteits- en groeipact tot één enkele strategie. Inzake bestuur is S&D het niet eens met het standpunt dat de Europese Raad een centrale rol moet krijgen. In plaats daarvan huldigt de partij het standpunt dat sectorale raden, het EP en de nationale parlementen beter moeten worden vertegenwoordigd. S&D is het eens met de noodzaak van een grotere deelname van sociale partners en regio's. Bovendien pleit S&D voor een nauwere band tussen het meerjarig financieel kader en de strategie Europa 2020. De partij stelt ook voor de mechanismen van de Europese Investeringsbank, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, publiek-private partnerschappen alsook euro-obligatieleningen en groene belastingen aan te wenden voor de financiering van de nieuwe strategie.

ALDE schaart zich achter de belangrijkste prioriteiten (groen en slim), maar pleit voor een sterkere focus op de interne markt, het vrije personenverkeer en financieel toezicht. De partij bekritiseert de Lissabonstrategie omdat zij een "zwakke open coördinatiemethode" zou zijn. In verband met governance is ALDE voorstander van een centrale rol voor de Commissie, die een aanpak van beloning en bestraffing zou moeten toepassen (bijvoorbeeld aan landen met goede prestaties extra structuurfondsen toekennen en financiële sancties opleggen aan landen die geen toelichting verstrekken bij hun besteding van EU-middelen voor EU 2020-prioriteiten). De Commissie moet een besluit nemen betreffende indicatoren en convergentiecriteria om sociale dumping of het ondermijnen van het concurrentievermogen van andere lidstaten te voorkomen. Zij moet het stabiliteits- en groeipact nog beter controleren. De EU-begroting moet nauwer op de EU 2020-prioriteiten worden afgestemd. Ten slotte pleit ALDE voor een grotere deelname van de sociale partners, de regio's, het EP en de nationale en regionale parlementen en voor het gebruik van communicatie als drukkingsmiddel.

ECR is van oordeel dat de nieuwe strategie eerder moet worden gericht op de comparatieve economische voordelen en de bestaande verbintenissen van Europa dan ze uit te breiden tot nieuwe terreinen. Het voorstel voor de nieuwe strategie moet worden herbekeken in het licht van de lessen die uit de Lissabonstrategie zijn getrokken. ECR stelt voor de klemtoon te leggen op de volgende reeks voorstellen: (i) voltooiing van de interne markt voor goederen en

diensten (met inbegrip van intellectuele-eigendomsrechten), maar ook voor O&O en energie; (ii) verdere vermindering van de administratieve rompslomp voor bedrijven en concentratie op het MKB; (iii) bevordering van innovatieve overheidsopdrachten en publiek-private partnerschappen. Bij het uitwerken van sociale maatregelen moet de subsidiariteit worden nageleefd. Loonflexibiliteit wordt cruciaal geacht en jongeren moeten beter op de arbeidsmarkt worden voorbereid. Universiteiten en de onderwijskwaliteit moeten worden verbeterd, aangezien vaardigheden van essentieel belang zijn. De wetgeving op het gebied van klimaat en energie moet prioritair worden uitgevoerd.

5. Andere actoren:

De Commissie heeft niet alleen talrijke bijdragen van geregistreerde organisaties en actoren op EU-niveau ontvangen, maar ook van vele nationale leden van die koepels, waaruit blijkt dat niet alleen op EU-niveau, maar ook nationaal uitgebreid over dit onderwerp van gedachten wordt gewisseld.

5.1. Europese sociale partners:

Alle sociale partners zijn het eens over de noodzaak om het onderwijs te verbeteren en vaardigheden te ontwikkelen. Zowel UEAPME (Europese Unie van ambachtelijke bedrijven en kmo's) als **BusinessEurope** pleiten ervoor de resterende hinderpalen voor de interne markt weg te werken, de administratieve lasten verder te verminderen en bij het uitwerken van regelgeving, de toegang tot financiën en flexizekerheid eerst "klein te denken". BusinessEurope is voorstander van verreikende structurele hervormingen om groei, banen en levensvatbare overheidsfinanciën veilig te stellen.

Het **EVV** noemt de aanpak van de Lissabonstrategie "te liberaal" en wil dat die strategie wordt gewijzigd door het "sociale profiel" van de EU te versterken via het ontwikkelen van een sociaal programma (dat wordt opgebouwd rond het verdiepen van het sociale acquis en het beleid inzake de vraagzijde van de arbeidsmarkt). Het kortetermijndenken bij bedrijfsbestuur moet dringend worden aangepakt. Het EVV is het eens met de klemtoon op groene en slimme groei.

UEAPME wijst op de problemen waarmee het MKB te kampen heeft en pleit voor betere markttoegang, zowel in de EU als in derde landen, eerlijke concurrentie en gelijke voorwaarden. In verband met de wet voor kleine ondernemingen beklemtoont de organisatie het belang van een doeltreffende uitvoering van de beleidsverbintenissen.

5.2 Consumentenorganisaties:

BEUC steunt de voorgestelde Europa 2020-doelstellingen, maar legt tegelijk een sterkere klemtoon op sociale integratie en consumentenrechten. De organisatie is ook van oordeel dat meer moet worden gedaan om de positie van de burger te versterken. De interne markt moet worden verdiept en de bescherming van de consument moet in alle sectoren van de nieuwe strategie prioritair worden.

Ook verschillende **nationale consumentenorganisaties** hebben tot de raadpleging bijgedragen. Zij zijn het eens met de algemene doelstellingen van BEUC betreffende het belang van het consumentenbeleid in de nieuwe strategie. Zij onderstrepen ook het belang van passende juridische bescherming voor online commerciële activiteiten en meer in het algemeen de versnippering van de elektronische handel.

5.3 Actoren uit het bedrijfsleven:

De actoren uit het bedrijfsleven zijn het grotendeels eens met de belangrijkste prioriteiten die de Commissie heeft vastgelegd, maar leggen naar verhouding een sterkere klemtoon op "het

creëren van groei en kennis" en "het creëren van een competitieve en groenere netwerkeconomie". De meesten onder hen onderstrepen het belang van de interne markt, de wet voor kleine ondernemingen en betere regelgeving voor de geslaagde uitvoering van de nieuwe strategie. De externe dimensie wordt cruciaal geacht om buitenlandse markten toegankelijk te maken voor handel en investeringen en gelijke voorwaarden met betrekking tot de milieunormen te creëren. Bestuursvraagstukken worden beschouwd als essentieel voor het welslagen van de strategie en het dichten van de uitvoeringskloof. De actoren moeten nauwer bij de strategie worden betrokken en de communicatie moet doeltreffender worden.

5.4 Actoren uit de sociale sector:

De actoren uit de sociale sector steunen in het algemeen de voorgestelde prioriteiten van de Commissie, maar vinden het bereik van de strategie te eng. Zij zijn van oordeel dat meer aandacht moet worden besteed aan maatregelen en instrumenten om concrete vorm te geven aan de prioriteit van geïntegreerde samenlevingen die verdergaan dan onderwijs en vaardigheden. Geïntegreerde samenlevingen moeten ook ruimere aandacht krijgen bij de prioriteit "groei door kennis". Het algemene gevoel is dat de sociale dimensie ondanks de intentieverklaringen zwak is of zelfs helemaal ontbreekt.

Op het gebied van governance wordt een vierpijlerstrategie voorgesteld, die is opgebouwd uit de sociale dimensie en de dimensies werkgelegenheid, economie en milieu, waarbij alle aspecten evenveel belang hebben. Beleidsintegratie en controle moeten worden versterkt. Door het vastleggen van doelstellingen zal de uitvoering worden bevorderd. Voor de evaluatie van de vorderingen moeten indicatoren worden ontwikkeld en gebruikt die verdergaan dan het BBP. De deelneming van alle actoren in alle fasen en op alle overheidsniveaus is cruciaal. De tenuitvoerlegging moet voortbouwen op bestaande mechanismen zoals een versterkte open coördinatiemethode op sociaal gebied.

5.5 Actoren uit de milieusector:

De milieu-actoren ondersteunen de prioriteiten van de Commissie, maar dringen aan op het beter integreren van milieukwesties in andere beleidslijnen. Ook de economische relevantie van de bescherming van milieu en ecosystemen alsmede milieu-efficiëntie, duurzame ontwikkeling, sociale cohesie, gezondheid en welzijn worden als prioriteit genoemd. In de nieuwe strategie moet ook aandacht worden besteed aan verontreiniging en het verlies van biodiversiteit. Een groot aantal actoren pleit voor een mondiale aanpak. Een meerderheid is voorstander van nauwe banden met de strategie voor duurzame ontwikkeling, het stabiliteits-en-groeipact en het cohesiebeleid.

Op governancegebied ondersteunen de milieu-actoren het vastleggen van doelstellingen (op EU- en nationaal niveau), grotere betrokkenheid van de actoren, uitwisseling van goede praktijken, benchmarking, versterking van de open coördinatiemethode en voorstellen om de geïntegreerde richtsnoeren te vereenvoudigen.

5.6 Actoren uit onderwijs- en/of onderzoekkringen:

Onderwijsactoren onderstrepen het belang van onderwijs voor sociale integratie en actief burgerschap. Zij beklemtonen ook dat de nieuwe strategie niet alleen op hoger maar ook op basis- en secundair onderwijs moet worden geconcentreerd. Sommige actoren vermelden ook het kleuteronderwijs. Onderwijsactoren wijzen erop dat een brede waaier aan vaardigheden cruciaal is voor sociale integratie. Vele actoren pleiten voor uitbreiding van het partnerschap tussen de particuliere sector en de universiteiten.

Actoren uit onderzoekkringen gaan in het algemeen akkoord met de drie prioriteiten die de Commissie voor de nieuwe strategie heeft vastgesteld. De algemene opinie is dat een

bloeiende Europese onderzoeksruimte gebaseerd op openheid en topdeskundigheid essentieel is voor de verwezenlijking van de drie prioriteiten. Synergie tussen de huidige onderzoek-, onderwijs- en innovatieprogramma's wordt aangemoedigd. Vele actoren wijzen erop dat het niet wenselijk is dat de nieuwe strategie de topdeskundigheid gelijkelijk over alle instellingen verdeelt. De meeste betrokkenen onderstrepen dat het belang van research binnen de nieuwe strategie ook tot uiting moet komen in de toekomstige EU-begroting. Ten slotte is een aantal actoren het eens met het voorstel om een wetenschappelijk hoofdadviseur aan te wijzen.

5.7 Universitaire kringen:

De meeste academici zijn het eens met de probleemomschrijving door de Commissie en steunen in grote trekken de thematische prioriteiten. Verschillende onder hen zijn van oordeel dat het huidige Europese groeimodel niet houdbaar is, dat de voordelen van de groei eerlijker moeten worden verdeeld en dat het financiële stelsel ten goede van de "reële" economie moet komen. Er wordt gepleit voor sterkere coördinatie van het economische beleid en meer benchmarking.

6. Burgers:

EU-burgers uit vrijwel alle lidstaten hebben samen bijna 500 antwoorden ingezonden. Verreweg de meeste reacties waren afkomstig van Spaanse burgers, maar ook uit Polen, Duitsland, Frankrijk en het VK kwam heel wat respons.

De commentaren van de meeste burgers waren geconcentreerd op onderwijs, onderzoek en de kennismaatschappij, die als cruciaal voor de toekomst van de EU worden beschouwd. Vele burgers scharen zich achter de sociale dimensie van de strategie en pleiten voor een socialer Europa. Er is brede steun voor versterking van de milieubescherming en de bestrijding van de klimaatverandering, gendergelijkheid en internationale ontwikkeling. De mondialisering wordt enerzijds als een bedreiging en anderzijds als een kans beschouwd.

7. Internationaal perspectief:

7.1 Derde landen:

De Japanse en de Noorse regering verlenen hun steun aan de EU 2020-strategie. Japan beklemtoonde het belang van de internationale handel voor economische groei en sprak zich uit voor blijvende samenwerking. Noorwegen was van oordeel dat vrije handel in en buiten de interne markt een van de prioriteiten van de strategie moet zijn.

7.2. Internationale organisaties:

Het **IMF** is van oordeel dat de nieuwe strategie optimale voorwaarden moet creëren zodat de markten werkgelegenheid en productiviteit kunnen ondersteunen, met de klemtoon op hervorming van de arbeidsmarkt en verhoging van de productiviteit. De **VN** legde de nadruk op de mondiale dimensie van de strategie. De **Europese Vrijhandelsassociatie (EVA)** benadrukte het belang van onderzoek en onderwijs, een efficiënte interne markt, het verminderen van administratieve rompslomp alsook standaardisering en certificering.

7.3 Internationale actoren:

De **Amerikaanse Kamer van Koophandel (AmCham)** spreekt zich uit voor ambitieuze maatregelen ter ondersteuning van groei en banen en sluit zich aan bij de voorgestelde doelstellingen. AmCham stelt voor twee onderwerpen aan de lijst van thematische prioriteiten toe te voegen: verdieping van de interne markt en "een open EU". De **Japan Business Council** beveelt de EU aan de klemtoon op het concurrentievermogen te handhaven en onderstreept het belang van een goed functionerende interne markt en inspanningen voor de mondiale harmonisering van de regelgeving.